

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Marea Cameră)

15 noiembrie 2016 *

„Trimitere preliminară — Egalitate de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă — Directiva 2000/78/CE — Articolul 2 alineatul (2) și articolul 4 alineatul (1) — Discriminare pe motive de vârstă — Limitarea recrutării agenților Poliției comunității autonome Țara Bascilor la candidații care nu au împlinit vârsta de 35 de ani — Noțiunea «cerință profesională esențială și determinantă» — Obiectiv urmărit — Proportionalitate”

În cauza C-258/15,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Autónoma del País Vasco (Curtea Superioară de Justiție a comunității autonome Țara Bascilor, Spania), prin decizia din 20 mai 2015, primită de Curte la 1 iunie 2015, în procedura

Gorka Salaberria Sorondo

împotriva

Academia Vasca de Policía y Emergencias,

CURTEA (Marea Cameră),

compusă din domnul K. Lenaerts, președinte, domnul A. Tizzano, vicepreședinte, domnii L. Bay Larsen, J. L. da Cruz Vilaça (raportor) și E. Juhász și doamnele M. Berger și A. Prechal, președinți de cameră, domnul A. Rosas, doamna C. Toader și domnii D. Šváby, E. Jarašiūnas, C.G. Fernlund și C. Vajda, judecători,

avocat general: domnul P. Mengozzi,

grefier: doamna L. Carrasco Marco, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 30 mai 2016,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru domnul Salaberria Sorondo, de I. Jiménez Echevarría, Procuradora, de J. C. Pérez Cuesta, de F. J. González Madariaga și de A. Martínez Gutierrez, abogados;
- pentru Academia Vasca de Policía y Emergencias, de J.L. Iparragirre Mujika și de A. Saiz Garitaonandia, abogados;

* Limba de procedură: spaniola.

- pentru guvernul spaniol, de J. García-Valdecasas Dorrego, de V. Ester Casas și de L. Banciella Rodríguez-Miñón, în calitate de agenți;
- pentru Irlanda, de E. Creedon, de L. Williams și de T. Joyce, în calitate de agenți, asistați de D. Fennelly, BL;
- pentru guvernul francez, de D. Colas și de R. Coesme, în calitate de agenți;
- pentru guvernul italian, de G. Palmieri, în calitate de agent, asistată de G. M. De Socio și de E. De Bonis, avvocati dello Stato;
- pentru Comisia Europeană, de N. Ruiz García și de D. Martin, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 21 iulie 2016,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 2 alineatul (2), a articolului (4) alineatul (1) și a articolului 6 alineatul (1) litera (c) din Directiva 2000/78/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă (JO 2000, L 303, p. 16, Ediție specială, 05/vol. 6, p. 7).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între domnul Gorka Salaberria Sorondo, pe de o parte, și Academia Vasca de Policía y Emergencias (Academia de Poliție și Alte Servicii de Intervenție în Situații de Urgență din Țara Bascilor, Spania, denumită în continuare „Academia”), pe de altă parte, cu privire la decizia acesteia din urmă de a publica un anunț de concurs care impune candidaților la posturile de agenți ai Poliției comunității autonome Țara Bascilor să nu fi împlinit vârsta de 35 de ani.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

- 3 Considerentele (18), (23) și (25) ale Directivei 2000/78 au următorul cuprins:

„(18) Prezenta directivă nu poate avea ca efect constrângerea forțelor armate, a serviciilor de poliție, a penitenciarelor sau a forțelor de securitate să angajeze sau să mențină în funcție persoanele care nu posedă capacitățile necesare pentru a îndeplini ansamblul de funcții pe care ar putea fi solicitate să le exercite, având în vedere obiectivul legitim de menținere a caracterului operațional al acestor servicii.

[...]

(23) În împrejurări foarte limitate, un tratament diferențiat poate fi justificat atunci când o caracteristică legată de [...] vârstă [...] constituie o cerință profesională esențială și determinantă, în măsura în care obiectivul este legitim, iar cerința proporțională. [...]

[...]

(25) Interzicerea discriminărilor pe criterii de vârstă constituie un element esențial pentru atingerea obiectivelor stabilite în liniile directoare privind ocuparea forței de muncă și încurajarea diversității la încadrarea în muncă; cu toate acestea, diferențele de tratament legate de vârstă pot fi justificate în anumite împrejurări și necesită dispoziții specifice care pot varia în funcție de situația statelor membre; este, așadar, esențial să se facă distincție între diferențele de tratament care sunt justificate, îndeosebi prin obiective legitime de politică a ocupării forței de muncă, a pieței muncii și a formării profesionale, și discriminările care trebuie să fie interzise.”

4 Potrivit articolului 1 din Directiva 2000/78, aceasta are ca obiectiv stabilirea unui cadru general de combatere a discriminării pe motive de apartenență religioasă sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală, în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă, în vederea punerii în aplicare, în statele membre, a principiului egalității de tratament.

5 Articolul 2 din această directivă prevede:

„(1) În sensul prezentei directive, prin principiul egalității de tratament se înțelege absența oricărei discriminări directe sau indirecte, bazată pe unul din motivele menționate la articolul 1.

(2) În sensul alineatului (1):

(a) o discriminare directă se produce atunci când o persoană este tratată într-un mod mai puțin favorabil decât este, a fost sau va fi tratată într-o situație asemănătoare o altă persoană, pe baza unuia dintre motivele menționate la articolul 1;

[...]”

6 Articolul 3 din directiva menționată prevede:

„(1) În limitele competențelor conferite Comunității, prezenta directivă se aplică tuturor persoanelor, atât în sectorul public, cât și în cel privat, inclusiv organismelor publice, în ceea ce privește:

(a) condițiile de acces la încadrare în muncă, la activități nesalariate sau la muncă, inclusiv criteriile de selecție și condițiile de recrutare, oricare ar fi ramura de activitate și la toate nivelurile ierarhiei profesionale, inclusiv în materie de promovare;

[...]”

7 Articolul 4 din Directiva 2000/78, intitulat „Cerințe profesionale”, prevede la alineatul (1):

„Fără a aduce atingere articolului 2 alineatele (1) și (2), statele membre pot să prevadă că un tratament diferențiat bazat pe o caracteristică legată de unul dintre motivele prevăzute la articolul 1 nu constituie o discriminare atunci când, având în vedere natura unei activități profesionale sau condițiile de exercitare a acesteia, caracteristica în cauză constituie o cerință profesională esențială și determinantă, astfel încât [a se citi «cu condiția ca»] obiectivul să fie legitim, iar cerința să fie proporțională.”

8 Articolul 6 din Directiva 2000/78, intitulat „Justificarea unui tratament diferențiat pe motive de vârstă”, prevede printre altele:

„(1) Fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 2 alineatul (2), statele membre pot prevedea că un tratament diferențiat pe motive de vârstă nu constituie o discriminare atunci când este justificat în mod obiectiv și rezonabil, în cadrul dreptului național, de un obiectiv legitim, în special de obiective legitime de politică a ocupării forței de muncă, a pieței muncii și a formării profesionale, iar mijloacele de realizare a acestui obiectiv sunt corespunzătoare și necesare.

Tratamentul diferențiat se poate referi în special la:

[...]

(c) stabilirea unei vârste maxime pentru încadrare, bazată pe formarea necesară pentru postul respectiv sau pe necesitatea unei perioade de încadrare rezonabile înainte pensionării.

[...]”

Dreptul spaniol

9 Ley Orgánica 2/1986 de Fuerzas y Cuerpos de Seguridad (Legea organică 2/1986 privind forțele și corpurile de securitate) din 13 martie 1986 (BOE nr. 63 din 14 martie 1986) definește funcțiile încredințate forțelor și corpurilor de securitate ale statului, corpurilor poliției comunităților autonome, precum și corpurilor poliției locale.

10 În ceea ce privește corpurile de poliție ale comunităților autonome, articolul 38 alineatele 1-3 din această lege prevede următoarele funcții:

„1. Cu titlu de competențe proprii:

- a) asigurarea respectării dispozițiilor și a ordinelor individuale emise de organele comunității autonome;
- b) supravegherea și protejarea persoanelor, instituțiilor, clădirilor, unităților și dependențelor comunității autonome și ale entităților sale administrative, garantând funcționarea normală a instalațiilor și securitatea utilizatorilor serviciilor lor;
- c) inspectarea activităților supuse reglementării comunității autonome, denunțând orice activitate ilicită;
- d) recurgerea la constrângere în vederea executării silite a actelor sau a dispozițiilor adoptate de comunitatea autonomă.

2. În colaborare cu forțele și cu corpurile de securitate ale statului:

- a) asigurarea respectării legilor și a altor dispoziții ale statului și garantarea funcționării serviciilor publice esențiale;
- b) participarea la misiunile poliției judiciare potrivit modalităților prevăzute la articolul 29 alineatul 2 din prezenta lege;
- c) supravegherea spațiilor publice, protejarea manifestațiilor și menținerea ordinii în marile adunări.

Exercitarea acestei funcții revine în mod prioritar corpurilor de poliție ale comunităților autonome, fără a aduce atingere intervenției forțelor și corpurilor de securitate ale statului atunci când, fie la cererea autorităților comunității autonome, fie din proprie inițiativă, autoritățile de stat competente consideră necesar acest lucru.

3. În cadrul unei intervenții simultane și nediferențiate cu forțele și cu corpurile de securitate ale statului:

- a) cooperarea, la cerere, la soluționarea amiabilă a conflictelor private;

- b) acordarea asistenței în caz de accident, de catastrofă sau de calamitate publică, participând, conform dispozițiilor legale, la executarea programelor de protecție civilă;
 - c) asigurarea respectării dispozițiilor privind conservarea naturii și a mediului, a resurselor hidraulice, precum și a bogăției cinegetice, piscicole și forestiere sau de alt tip aflate în legătură cu natura.”
- 11 Articolul 53 din Legea organică 2/1986, care stabilește funcțiile care revin corpurilor poliției locale, prevede:
- „1. Corpurile poliției locale exercită următoarele funcții:
- a) protejarea autorităților colectivităților locale și asigurarea supravegherii sau a pazei clădirilor și a instalațiilor acestora;
 - b) regularizarea și dirijarea traficului în centrul orașului și efectuarea semnalizărilor, în conformitate cu regulile de circulație;
 - c) întocmirea proceselor-verbale de constatare a accidentelor de circulație survenite în centrul orașului;
 - d) exercitarea funcțiilor de poliție administrativă, în ceea ce privește ordonanțele, decretele și alte dispoziții municipale care intră în domeniul lor de competență;
 - e) participarea la funcțiile de poliție judiciară [...]
 - f) acordarea ajutorului în caz de accident, de catastrofă sau de calamitate publică, participând, conform dispozițiilor legale, la executarea planurilor de protecție civilă;
 - g) efectuarea de acțiuni de prevenție și depunerea tuturor diligențelor în vederea prevenirii comiterii de acte infracționale [...]
 - h) supravegherea spațiilor publice și colaborarea, la cerere, cu forțele și cu corpurile de securitate ale statului și cu poliția comunităților autonome pentru asigurarea protecției manifestațiilor și pentru menținerea ordinii în marile adunări;
 - i) cooperarea, la cerere, la soluționarea conflictelor private.”
- 12 În ceea ce privește admiterea în Corpul național al Polițiștilor, articolul 7 litera b) din Real Decreto 614/1995 por el que se aprueba el Reglamento de los Procesos selectivos y de formación del Cuerpo Nacional de Policía (Decretul Regal 614/1995 privind aprobarea regulamentului de selecție și de formare a Corpului național al Polițiștilor) din 21 aprilie 1995 (BOE nr. 118 din 18 mai 1995) prevede că vârsta candidaților trebuie să fie cuprinsă între 18 și 35 de ani.
- 13 Articolul 26 alineatul 1 din Ley 4/1992 de Policía del País Vasco (Legea 4/1992 privind Poliția Țării Bascilor) din 17 iulie 1992 (*Boletín Oficial del País Vasco* nr. 155 din 11 august 1992) prevede:
- „În cadrul competențelor exercitate de comunitatea autonomă Țara Bascilor, Ertzaintza [poliția autonomă bască] are drept misiune esențială protejarea persoanelor și a bunurilor, garantarea liberei exercitări a drepturilor și libertăților lor și asigurarea securității cetățenilor pe întreg teritoriul comunității autonome. În acest scop, ea exercită funcțiile pe care ordinea juridică le conferă corpurilor de securitate ale statului.”

- 14 A opta dispoziție adițională din Legea 4/1992 încredințează guvernului basc competența de a stabili, „pe cale reglementară, cadrul excluderilor pe motive medicale în vederea accesului la gradele și la categoriile de corpuri care compun Poliția Țării Bascilor, precum și condițiile de vârstă și de înălțime impuse”.
- 15 Articolul 4 litera b) din Decreto 315/1994 por el que se aprueba el reglamento de selección y formación de la policía del País Vasco (Decretul 315/1994 privind aprobarea regulamentului de selecție și de formare a Poliției Țării Bascilor) din 19 iulie 1994 (*Boletín Oficial del País Vasco* nr. 157 din 19 august 1994), astfel cum a fost modificat prin Decreto 120/2010 (Decretul 120/2010) din 20 aprilie 2010 (denumit în continuare „Decretul 315/1994”), prevede următoarea condiție de vârstă:

„Să aibă vârsta de 18 ani și să nu fi împlinit vârsta de 35 de ani pentru recrutarea în categoria de agent. Cu toate acestea, limita maximă de vârstă pentru accesul la corpurile poliției locale poate fi revizuită ținând seama de serviciile efectuate în cadrul administrației locale, în corpurile poliției locale.”

Litigiul principal și întrebarea preliminară

- 16 Domnul Salaberria Sorondo a formulat o acțiune la Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Autónoma del País Vasco (Curtea Superioară de Justiție a comunității autonome Țara Bascilor, Spania) împotriva deciziei din 1 aprilie 2014 a Directora General de la Academia Vasca de Policía y Emergencias (directorul general al Academiei de Poliție și Alte Servicii de Intervenție în Situații de Urgență din Țara Bascilor, Spania) privind stabilirea condițiilor specifice prevăzute de un anunț de concurs pentru recrutarea de agenți ai Poliției comunității autonome Țara Bascilor (*Boletín Oficial del País Vasco* nr. 82 din 1 aprilie 2014).
- 17 Domnul Salaberria Sorondo contestă legalitatea părții 2 punctul 1 litera c) din acest anunț de concurs, care, pentru participarea la respectivul concurs, impune candidaților să nu fi împlinit vârsta de 35 de ani. Persoana interesată, în vârstă de peste 35 de ani, arată că această cerință încalcă Directiva 2000/78 și articolele 20 și 21 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Acesta susține în special că limita de vârstă impusă este lipsită de justificare, întrucât restrânge dreptul de acces la funcțiile publice fără motiv rezonabil.
- 18 Instanța de trimitere amintește că s-a pronunțat deja în sensul că limita maximă de vârstă de 32 de ani pentru recrutarea de agenți ai Poliției comunității autonome Țara Bascilor este conformă cu cerințele de proporționalitate care rezultă atât din Constituție și din reglementarea națională, cât și din Directiva 2000/78. Această instanță ar fi ținut seama de faptul că, în Hotărârea din 12 ianuarie 2010, Wolf (C-229/08, EU:C:2010:3), Curtea a declarat că articolul 4 alineatul (1) din directiva respectivă nu se opune unei reglementări naționale care stabilește la 30 de ani vârsta maximă pentru recrutarea în cadrul serviciului tehnic intermediar de pompieri.
- 19 Instanța de trimitere face de asemenea referire la Hotărârea din 13 noiembrie 2014, Vital Pérez (C-416/13, EU:C:2014:2371), în care Curtea a statuat că articolul 2 alineatul (2), articolul 4 alineatul (1) și articolul 6 alineatul (1) litera (c) din Directiva 2000/78 se opun unei reglementări naționale care stabilește la 30 de ani vârsta maximă pentru recrutarea agenților poliției locale.
- 20 În această privință, instanța de trimitere arată totuși că funcțiile rezervate de ordinea juridică spaniolă agenților poliției locale sunt diferite de cele care sunt atribuite membrilor forțelor și corpurilor de securitate ale statului. Aceste din urmă funcții ar corespunde celor care sunt atribuite unei poliții „propriu-zise”, care ar trebui să asigure ordinea publică și securitatea cetățenilor sub toate aspectele. Din moment ce funcțiile agenților Poliției comunității autonome Țara Bascilor nu corespund celor atribuite corpurilor poliției locale, ci se extind la cele ale forțelor și corpurilor de securitate ale statului, Hotărârea din 13 noiembrie 2014, Vital Pérez (C-416/13, EU:C:2014:2371), nu ar fi pertinentă pentru soluționarea litigiului principal.

21 Instanța de trimitere consideră că, ținând seama de nivelul ridicat al cerințelor inerente funcțiilor atribuite forțelor și corpurilor de securitate ale statului, stabilirea la 35 de ani a limitei maxime de vârstă pentru admiterea într-un corp de poliție care exercită toate funcțiile specifice menținerii ordinii publice și a securității publice ar putea să fie considerată proporțională și rezonabilă și, în consecință, să fie declarată conformă cu articolul 2 alineatul (2), cu articolul 4 alineatul (1) și cu articolul 6 alineatul (1) litera (c) din Directiva 2000/78.

22 În aceste condiții, Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Autónoma del País Vasco (Curtea Superioară de Justiție a comunității autonome Țara Bascilor) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Stabilirea limitei maxime de vârstă la 35 de ani drept condiție pentru participarea la o procedură de selecție pentru încadrarea în funcția de agent în Poliția comunității autonome Țara Bascilor este conformă cu interpretarea [articolului] 2 alineatul (2), [a articolului] 4 alineatul (1) și [a articolului] 6 alineatul (1) litera (c) din Directiva 2000/78 [...]?”

Cu privire la întrebarea preliminară

23 Prin intermediul întrebării formulate, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 2 alineatul (2) din Directiva 2000/78 coroborat cu articolul 4 alineatul (1) și cu articolul 6 alineatul (1) litera (c) din aceasta trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări naționale precum cea în discuție în litigiul principal, potrivit căreia candidații la posturile de agenți ai unui corp de poliție trebuie să nu fi împlinit vârsta de 35 de ani.

24 Trebuie, mai întâi, să se verifice dacă reglementarea în discuție în litigiul principal intră în domeniul de aplicare al Directivei 2000/78.

25 În această privință, prin faptul că prevede că persoanele care au împlinit vârsta de 35 de ani nu pot avea acces la corpul Poliției comunității autonome Țara Bascilor, articolul 4 litera b) din Decretul 315/1994 afectează condițiile de recrutare a respectivilor lucrători. Prin urmare, o reglementare de această natură trebuie considerată ca stabilind reguli privind condițiile de acces la încadrare în muncă în sectorul public, în sensul articolului 3 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2000/78 (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 noiembrie 2014, Vital Pérez, C-416/13, EU:C:2014:2371, punctul 30).

26 Rezultă că o situație precum cea care a dat naștere litigiului cu a cărui soluționare este sesizată instanța de trimitere intră în domeniul de aplicare al Directivei 2000/78.

27 În continuare, trebuie amintit că, în conformitate cu articolul 1 din Directiva 2000/78, aceasta are ca obiectiv stabilirea unui cadru general de combatere a discriminării pe motive, printre altele, de vârstă, în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă, în vederea punerii în aplicare, în statele membre, a principiului egalității de tratament.

28 Potrivit articolului 2 alineatul (1) din Directiva 2000/78, „prin principiul egalității de tratament se înțelege absența oricărei discriminări directe sau indirecte, bazată pe unul dintre motivele menționate la articolul 1” din această directivă. Articolul 2 alineatul (2) litera (a) din directiva respectivă precizează că, în sensul articolului 2 alineatului (1) din aceasta, o discriminare directă se produce atunci când o persoană este tratată într-un mod mai puțin favorabil în raport cu o altă persoană care se află într-o situație asemănătoare, pe baza unuia dintre motivele menționate la articolul 1 din directiva amintită.

29 În speță, condiția prevăzută la articolul 4 litera b) din Decretul 315/1994 are ca efect să rezerve anumitor persoane un tratament mai puțin favorabil decât cel de care beneficiază alte persoane care se află în situații asemănătoare, pentru simplul motiv că au împlinit vârsta de 35 de ani.

- 30 Această reglementare instituie, prin urmare, un tratament diferențiat întemeiat direct pe vârstă, în sensul dispozițiilor articolului 1 coroborat cu articolul 2 alineatul (2) litera (a) din Directiva 2000/78 (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 noiembrie 2014, *Vital Pérez*, C-416/13, EU:C:2014:2371, punctul 33).
- 31 În aceste condiții, trebuie, în sfârșit, să se examineze dacă, totuși, un astfel de tratament diferențiat nu constituie o discriminare în temeiul articolului 4 alineatul (1) sau al articolului 6 alineatul (1) din Directiva 2000/78.
- 32 În particular, articolul 4 alineatul (1) din Directiva 2000/78 prevede că „un tratament diferențiat bazat pe o caracteristică legată de unul dintre motivele prevăzute la articolul 1 [din această directivă] nu constituie o discriminare atunci când, având în vedere natura unei activități profesionale sau condițiile de exercitare a acesteia, caracteristica în cauză constituie o cerință profesională esențială și determinantă, astfel încât [a se citi «cu condiția ca»] obiectivul să fie legitim, iar cerința să fie proporțională”.
- 33 Din această dispoziție reiese că ceea ce trebuie să constituie o cerință profesională esențială și determinantă nu este motivul pe care se bazează tratamentul diferențiat, ci o caracteristică legată de acest motiv (Hotărârea din 13 noiembrie 2014, *Vital Pérez*, C-416/13, EU:C:2014:2371, punctul 36 și jurisprudența citată).
- 34 Or, posedarea unor capacități fizice speciale este o caracteristică legată de vârstă și funcțiile privind protecția persoanelor și a bunurilor, arestarea și supravegherea autorilor unor fapte infracționale, precum și patrularea preventivă pot implica utilizarea forței fizice (Hotărârea din 12 ianuarie 2010, *Wolf*, C-229/08, EU:C:2010:3, punctul 41, Hotărârea din 13 septembrie 2011, *Prigge și alții*, C-447/09, EU:C:2011:573, punctul 67, precum și Hotărârea din 13 noiembrie 2014, *Vital Pérez*, C-416/13, EU:C:2014:2371, punctele 37 și 39, precum și jurisprudența citată).
- 35 Natura acestor funcții implică o aptitudine fizică specială, întrucât insuficiențele de natură fizică în cursul exercitării funcțiilor menționate pot avea consecințe semnificative nu numai pentru înșiși agenții de poliție și pentru terți, ci și pentru menținerea ordinii publice (Hotărârea din 13 noiembrie 2014, *Vital Pérez*, C-416/13, EU:C:2014:2371, punctul 40).
- 36 În consecință, faptul de a poseda capacități fizice speciale pentru a putea îndeplini cele trei misiuni esențiale ale Poliției comunității autonome Țara Bascilor descrise la articolul 26 alineatul 1 din Legea 4/1992, și anume asigurarea protecției persoanelor și a bunurilor, garantarea liberei exercitări a drepturilor și libertăților oricărei persoane, precum și asigurarea securității cetățenilor, poate fi considerat o cerință profesională esențială și determinantă, în sensul articolului 4 alineatul (1) din Directiva 2000/78, pentru exercitarea profesiei în discuție în litigiul principal.
- 37 În ceea ce privește obiectivul urmărit de Decretul 315/1994, Academia și guvernul spaniol susțin că, prin stabilirea limitei maxime de vârstă la 35 de ani pentru admiterea în corpul Poliției comunității autonome Țara Bascilor, decretul menționat urmărește să garanteze caracterul operațional și buna funcționare a acestui corp de poliție, asigurând că funcționarii nou-recrutați sunt în măsură să îndeplinească sarcinile cele mai grele din punct de vedere fizic o perioadă relativ îndelungată din cariera lor.
- 38 În această privință, la punctele 43 și 44 din Hotărârea din 13 noiembrie 2014, *Vital Pérez* (C-416/13, EU:C:2014:2371), după ce a arătat că, în considerentul (18) al Directivei 2000/78, se precizează că aceasta nu poate avea ca efect constrângerea serviciilor de poliție să angajeze sau să mențină în funcție persoanele care nu posedă capacitățile necesare pentru a îndeplini ansamblul de funcții pe care ar putea fi solicitate să le exercite, având în vedere obiectivul legitim de menținere a caracterului

operațional al acestor servicii, Curtea a statuat că preocuparea de a asigura caracterul operațional și buna funcționare a serviciilor de poliție constituie un obiectiv legitim în sensul articolului 4 alineatul (1) din respectiva directivă.

- 39 Desigur, este adevărat că, la punctul 57 din aceeași hotărâre, Curtea a statuat că o reglementare națională care stabilea la 30 de ani vârsta maximă pentru recrutarea agenților poliției locale a Ayuntamiento de Oviedo (municipiul Oviedo, Spania) impunea o cerință disproporționată, contrară articolului 4 alineatul (1) din Directiva 2000/78.
- 40 Cu toate acestea, funcțiile exercitate de forțele de poliție ale comunităților autonome sunt distincte de cele care revin poliției locale, care erau în discuție în cauza ce a condus la pronunțarea Hotărârii din 13 noiembrie 2014, Vital Pérez (C-416/13, EU:C:2014:2371). Astfel, trebuie amintit că agenții poliției locale sunt însărcinați în special, în temeiul articolului 53 din Legea organică 2/1986, să asigure protecția autorităților colectivităților locale și supravegherea clădirilor acestora, să regularizeze și să dirijeze traficul în centrul orașului, să efectueze semnalizările, precum și să exercite funcții de poliție administrativă. În schimb, din articolul 26 alineatul 1 din Legea 4/1992 rezultă că Poliția comunității autonome Țara Bascilor „are drept misiune esențială protejarea persoanelor și a bunurilor, garantarea liberei exercitări a drepturilor și libertăților lor și asigurarea securității cetățenilor pe întreg teritoriul comunității autonome”.
- 41 Astfel cum a precizat Academia în cursul ședinței în fața Curții, un agent cu gradul întâi din cadrul Poliției comunității autonome Țara Bascilor, grad pentru care s-a organizat concursul în discuție în litigiul principal, nu efectuează sarcini administrative, ci exercită în esență funcții operaționale sau executive, care, după cum a arătat și avocatul general la punctul 35 din concluzii, pot implica recurgerea la forța fizică, precum și îndeplinirea unor misiuni în condiții de intervenție dificile sau chiar extreme. Pentru executarea sarcinilor exclusiv administrative, membrii personalului sunt recrutați, potrivit informațiilor furnizate de Academie, prin intermediul unor concursuri specifice, care nu prevăd o limită de vârstă.
- 42 Or, Academia a susținut în fața Curții că, astfel cum reiese din raporturi anexate la observațiile sale scrise, începând cu vârsta de 40 de ani, agenții Poliției comunității autonome Țara Bascilor ar suferi o degradare funcțională, care s-ar traduce printr-o diminuare a capacității de recuperare după un efort fizic susținut și o incapacitate de a exercita orice altă sarcină care implică același nivel de exigență pentru un anumit interval de timp. În plus, potrivit aceluiași rapoarte, un agent în vârstă de peste 55 de ani nu ar mai putea fi considerat ca având pe deplin capacitățile necesare pentru exercitarea adecvată a profesiei sale, fără să existe vreun risc pentru el sau pentru terți.
- 43 Pe de altă parte, Academia a precizat că agenții Poliției comunității autonome Țara Bascilor beneficiază de o reducere legală a timpului de lucru anual începând cu vârsta de 56 de ani, precum și de o dispensă de muncă de noapte și de misiuni de patrulă în afara localurilor poliției („serviciu activ adaptat”), agentul care beneficiază de acest tip de adaptări angajându-se, pe bază de voluntariat, să se pensioneze la vârsta de 60 de ani sau, eventual, la 59 de ani.
- 44 În sfârșit, trebuie să se sublinieze că, potrivit datelor prezentate de Academie, corpul Poliției comunității autonome Țara Bascilor era compus în 2009, respectiv chiar înainte de introducerea, în Decretul 315/1994, a limitei de vârstă în discuție în litigiul principal, din 8 000 de agenți. La acea dată, 59 dintre acești agenți aveau între 60 și 65 de ani și 1 399 aveau vârsta cuprinsă între 50 și 59 de ani. Academia a adăugat că, potrivit previziunilor realizate în cursul anului 2009, în anul 2018, 1 135 de agenți vor avea între 60 și 65 de ani și 4 660 de agenți, respectiv peste jumătate din efective, vor avea vârsta cuprinsă între 50 și 59 de ani. În 2025, agenții respectivului corp de poliție vor avea în proporție de peste 50 % între 55 și 65 de ani. Aceste date ar prefigura, astfel, o îmbătrânire masivă a efectivelor corpului menționat.

- 45 În lumina respectivelor date, Academia a subliniat necesitatea de a asigura înlocuirea progresivă, prin concurs, a celor mai în vârstă agenți prin recrutări de personal mai tânăr, apt să își asume funcții solicitante pe plan fizic. Prin aceasta, prezenta cauză se distinge de asemenea de cauza care a condus la pronunțarea Hotărârii din 13 noiembrie 2014, *Vital Pérez* (C-416/13, EU:C:2014:2371), în care, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 56 din hotărârea menționată, nu s-a stabilit că obiectivul garantării caracterului operațional și a bunei funcționări a corpului agenților poliției locale necesita menținerea unei anumite structuri a vârstelor în cadrul său, care ar fi impus să se recruteze exclusiv funcționari cu vârsta sub 30 de ani.
- 46 Din ansamblul elementelor care precedă rezultă că funcțiile care revin agenților cu gradul întâi din cadrul Poliției comunității autonome Țara Bascilor cuprind sarcini solicitante pe plan fizic. Or, Academia a arătat de asemenea că vârsta la care este recrutat un agent al Poliției comunității autonome Țara Bascilor determină perioada în care acesta va fi în măsură să îndeplinească astfel de sarcini. Un agent recrutat la vârsta de 34 de ani, care, de altfel, va trebui să urmeze o formare cu o durată de aproximativ doi ani, va putea fi afectat acestor sarcini pe o durată maximă de 19 de ani, cu alte cuvinte până la împlinirea vârstei de 55 de ani. În aceste condiții, o recrutare la o vârstă mai avansată ar fi în detrimentul posibilității de a afecta un număr suficient de agenți sarcinilor celor mai solicitante pe plan fizic. De asemenea, o astfel de recrutare nu ar permite ca agenții astfel recrutați să fie afectați sarcinilor menționate pe o durată suficient de îndelungată. În sfârșit, după cum a explicat Academia, organizarea rezonabilă a corpului agenților Poliției comunității autonome Țara Bascilor necesită asigurarea unui echilibru între numărul de posturi solicitante pe plan fizic, neadaptate celor mai în vârstă agenți, și numărul de posturi mai puțin solicitante pe respectivul plan care pot fi ocupate de acești din urmă agenți (a se vedea prin analogie Hotărârea din 12 ianuarie 2010, *Wolf*, C-229/08, EU:C:2010:3, punctul 43).
- 47 Pe de altă parte, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 38 din concluzii, insuficiențele de temut în funcționarea serviciilor Poliției comunității autonome Țara Bascilor exclud ca organizarea unor probe fizice solicitante și eliminatorii cu ocazia unui concurs de recrutare să poată constitui o măsură alternativă mai puțin constrângătoare. Obiectivul care constă în menținerea caracterului operațional și a bunei funcționări a serviciului de poliție a comunității autonome Țara Bascilor impune astfel ca, pentru a restabili o piramidă a vârstelor satisfăcătoare, deținerea unor capacități fizice speciale să nu fie avută în vedere în mod static, în momentul probelor concursului de recrutare, ci în mod dinamic, luând în considerare anii de serviciu care vor fi efectuați de agent după ce va fi recrutat.
- 48 Rezultă că o reglementare națională precum cea în discuție în litigiul principal, potrivit căreia candidații la posturile de agenți ai Poliției comunității autonome Țara Bascilor trebuie să nu fi împlinit vârsta de 35 de ani, poate, sub rezerva ca instanța de trimitere să se asigure că diferitele indicații care reies din observațiile formulate și din documentele prezentate în fața Curții de Academie și menționate mai sus sunt într-adevăr exacte, să fie considerată, pe de o parte, corespunzătoare obiectivului care constă în asigurarea caracterului operațional și a bunei funcționări a serviciului de poliție respectiv și, pe de altă parte, ca nedepășind ceea ce este necesar realizării acestui obiectiv.
- 49 Întrucât tratamentul diferențiat în funcție de vârstă care rezultă din această reglementare nu constituie o discriminare în temeiul articolului 4 alineatul (1) din Directiva 2000/78, nu este necesar să se cerceteze dacă acesta ar putea fi justificat în raport cu articolul 6 alineatul (1) litera (c) din această directivă.
- 50 Din ansamblul considerațiilor care precedă rezultă că trebuie să se răspundă la întrebarea adresată că articolul 2 alineatul (2) din Directiva 2000/78 coroborat cu articolul 4 alineatul (1) din aceasta trebuie interpretat în sensul că nu se opune unei reglementări precum cea în discuție în litigiul principal, potrivit căreia candidații la posturile de agenți ai unui corp de poliție care asigură ansamblul funcțiilor operaționale sau executive care revin acestuia trebuie să nu fi împlinit vârsta de 35 de ani.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 51 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Marea Cameră) declară:

Articolul 2 alineatul (2) din Directiva 2000/78/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă coroborat cu articolul 4 alineatul (1) din aceasta trebuie interpretat în sensul că nu se opune unei reglementări precum cea în discuție în litigiul principal, potrivit căreia candidații la posturile de agenți ai unui corp de poliție care asigură ansamblul funcțiilor operaționale sau executive care revin acestuia trebuie să nu fi împlinit vârsta de 35 de ani.

Semnături